

**MOŽNOSTI ODPOKLICA
DIREKTORJEV D.D. – RAZLIKE MED
ENOTIRNIM IN DVOTIRNIM
SISTEMOM TER D.O.O.**

GOSPODARSKI SUBJEKTI NA TRGU

PORTOROŽ MAJ 2016

BORUT BRATINA

EPF UNIVERZA V MARIBORU

PRAVNI POLOŽAJ ČLANA UPRAVE

- 1. IMENOVANJE ČLANA UPRAVE PRAVILOMA S STRANI NS PREDSTAVLJA KORPORACIJSKO PRAVNI AKT NA ZAČETKU MANDATA
- 2. ODPOKLIC ČLANA UPRAVE PA PREDSTAVLJA KORPORACIJSKI PRAVNI AKT KOT KONEC MANDATA
- 3. VSAK ČLAN UPRAVE PA SKLENE POGODBO Z DRUŽBO, S KATERO SE LAHKO VZPOSTAVI TUDI DELOVNO RAZMERJE

PRAVNI POLOŽAJ IZVRŠNEGA DIREKTORJA

- IZVRŠNI DIREKTOR NI POSEBEN ORGAN D.D., ORGAN JE UPRAVNI ODBOR, KI IMENUJE IZVRŠNEGA DIREKTORJA IZMED SVOJIH ČLANOV ALI TRETJIH OSEB IN JIH POOBLASTI ZA IZVAJANJE POOSLOVODNE FUNKCIJE.
- IZVRŠNI DIREKTORJI NIMAJO IZVIRNIH ZAKONSKIH PRISTOJNOSTI, TE JIM DOLOČI UPRAVNI ODBOR OB IMENOVANJU.
- SKLENEJO PA MANAGERSKO POGODBO Z DRUŽBO KOT JO SICER IMAJO ČLANI UPRAVE D.D.

ODPOKLIC ČLANA UPRAVE

- 1. PREDČASEN ODPOKLIC S FUNKCIJE ČLANA UPRAVE PREDSTAVLJA KONEC KORPORACIJSKO PRAVNEGA RAZMERJA Z DRUŽBO IN LAHKO HKRATI POVZROČI PRENEHANJE POGODBE Z DRUŽBO TER TUDI PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA Z DRUŽBO
- 2. NAJBOLJ JE PRAVNO ZAPLETENO, ČE IMA ČLAN UPRAVE SKLENJENO DELOVNO RAZMERJE ZA NEDOLOČEN ČAS, KER MU ZARADI ODPOKLICA DELOVNO RAZMERJE NE PRENEHA SAMODEJNO, TEMVEČ LE SKLADNO Z DELOVNO PRAVNO ZAKONODAJO

ODPOKLIC IZVRŠNEGA DIREKTORJA

- IZVRŠNI DIREKTORJI NIMAJO VAROVANEGA MANDATA TAKO KOT ČLANI UPRAVE
- UPRAVNI ODBOR JIM LAHKO KADARKOLI ODPOKLIČE (OSMI ODSTAVEK 290.ČLENA ZGD-1)
- ČLANE (IZVRŠNE IN NEIZVRŠNE) UPRAVNEGA ODBORA ODPOKLIČE PRAVILOMA SKUPŠČINA TUDI BREZ UTEMELJENEGA RAZLOGA TODA Z $\frac{3}{4}$ VEČINO ODDANIH GLASOV NA SKUPŠČINI (DRUGI ODSTAVEK 275. ČLENA V POVEZAVI Z 288.ČLENOM ZGD-1)

IMENOVANJE IN ODPOKLIC POSLOVODJE V D.O.O.

- UPRAVLJANJE V D.O.O. JE PREPUŠČENO AVTONOMNEM UREJANJU
- D.O.O. MORA IMETI POSLOVODJO, KI GA IMENUJEJO PRAVILOMA DRUŽBENIKI
- V DRUŽBENI POGODBI SE LAHKO PODROBNEJE UREDI NAČIN IN MERILA ZA IMENOVANJE OSEBE ZA POSLOVODJO
- ZA POSLOVODJO JE POGOSTO KAR S SAMO DRUŽBENO POGODBO IMENOVAN EDEN IZMED DRUŽBENIKOV

IMENOVANJE IN ODPOKLIC POSLOVODJE - NADALJEVANJE

- POSLOVODJA JE LAHKO IMENOVAN ZA DOLOČEN (NE KRAJŠI OD DVEH LET) ALI NEDOLOČEN ČAS
- SKUPŠČINA DRUŽBENIKOV LAHKO KADARKOLI ODPOKLIČE POSLOVODJO, NE GLEDE NA TO, ALI JE IMENOVAN ZA DOLOČEN ALI NEDOLOČEN ČAS
- DRUŽBENA POGODBA PA LAHKO DOLOČI RAZLOGE ZA ODPOKLIC
- ODPOKLIC POSLOVODJE DRUŽBENIKA, DOLOČENEGA Z DRUŽBENO POGODBO JE SPREMEMBA DRUŽBENE POGODBE

SODNA PRAKSA V SLOVENIJI

- ODLOČBI VS RS VIII Ips 138/1999 IN VIII Ips 251/2005 STA ŠTELI SPOR O ODPOKLICU KOT INDIVIDUALNI DELOVNI SPOR, ČE JE BIL DIREKTOR V DELOVNEM RAZMERJU. SKLADNO S TEM STALIŠČEM JE IMEL ODPOKLICANI DIREKTOR PRAVICO IZJAVITI SE O OČITANIH KRŠITVAH IN JE MORAL BITI ZASLIŠAN PRED NADZORNIM SVETOM

SODNA PRAKSA-NADALJEVANJE

- ODLOČBA VS RS VIII Ips 239/2005 JE SPREMENILA DOTEDANJO SODNO PRAKSO IN V PRIMERU ODPOKLICA IZ NEKRIVDNIH RAZLOGOV NI VEČ BILO POTREBNO ZASLIŠANJE PRED NADZORNIM SVETOM.
- V TEJ ZADEVI JE VS V OBRAZLOŽITVI ZAVZELO STALIŠČE, DA ZOPER SKLEPE NADZORNEGA SVETA NI PRAVNEGA VARSTVA, KER GA ZGD IZRECNO NE DOLOČA. TAKŠNO STALIŠČE JE BILO V POPOLNEM NASPROTJU Z ENOTNO TEORIJO V SLOVENIJI IN SODNO PRAKSO TER TEORIJO V NEMČIJI IN AVSTRIJI.

SODNA PRAKSA-NADALJEVANJE

- V ZADEVI VIII Ips 239/2005 JE BILA VLOŽENA USTAVNA PRITOŽBA ZARADI DOMNEVNIH KRŠITEV 22. IN 74. ČLENA USTAVE. US JE Z ODLOČBO Up-984/06-27 PRITOŽBO ZAVRNILO, KER NI UGOTOVILO KRŠITVE ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN; ZA KRŠITEV TEH PRAVIC BI ŠLO V PRIMERU SPREJEMA OČITNO NAPAČNE ODLOČITVE, KI BI JO BILO MOGOČE ŠTETI ZA ARBITRARNO, KAR BI POMENILO KRŠITEV PRAVICE DO ENAKEGA VARSTVA PRAVIC IZ 22. ČLENA USTAVE.

SODNA PRAKSA-NADALJEVANJE

- V ZADEVI III Ips 243/2008 JE VS KONČNO PRIZNALO MOŽNOST UVELJAVLJANJA NEVELJAVNOSTI SKLEPOV NADZORNEGA SVETA; TODA NE PO ANALOGIJI NEVELJAVNOSTI SKUPŠČINSKIH SKLEPOV, TEMVEČ ANALOGNI UPORABI SANKCIJ ZA NEVELJAVNE OBLIGACIJSKO PRAVNE POSLE.

SODNA PRAKSA-NADALJEVANJE

- SKLEP NADZORNEGA SVETA JE NIČEN, ČE GRE PRI NJEGOVEM SPREJEMU ZA BISTVENE KRŠITVE ZAKONA ALI STATUTA V POSTOPKU SPREJEMA ALI PRI VSEBINI SKLEPA NADZORNEGA SVETA
- VS RS JE V ZADEVI VIII R 2/2012 ODLOČILO, DA JE PRESOJANJE MOREBITNE NEZAKONITOSTI IMENOVANJA POSLOVODNEGA ORGANA GOSPODARSKE DRUŽBE NI DELOVNI SPOR, TEMVEČ GOSPODARSKI SPOR PO 1. TOČKI PRVEGA ODSTAVKA 482. ČLENA ZPP TER JE ZATO V PRISTOJNOSTI OKROŽNEGA SODIŠČA

ODPOKLIC IN PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

- POVEZANOST ODPOKLICA IN PRENEHANJA DELOVNEGA RAZMERJA JE VS OBRAVNAVALO V ZADEVI VIII Ips 64/2011; DIREKTOR JE BREZ SOGLASJA SKUPŠČINE PO 330. ČLENU ZGD-1 SKLENIL POGODBO IN GA JE ZATO NADZORNI SVET ODPOKLICAL IN ODPOVEDAL DELOVNO RAZMERJE. SODIŠČE JE UGOTOVILO, DA JE DIREKTOR KRŠIL ZAKONODAJO VSAJ Z VELIKO MALOMARNOSTJO IN SO TAKO PODANI VSI ELEMENTI OČITANE HUJŠE KRŠITVE IZ DRUGE ALINEJE PRVEGA ODSTAVKA 11. ČLENA ZDR

UTEMELJENI RAZLOGI ZA ODPOKLIC

- V SKLADU Z DRUGIM ODSTAVKOM 268. ČLENA ZGD-1 JE ODPOKLIC MOGOČ LE IZ UTEMELJENEGA RAZLOGA (HUJE KRŠI OBVEZNOSTI, NI SPOSOBEN VODITI POSLOV, NEZAUPNICA S STRANI SKUPŠČINE IN DRUGI EKONOMSKO POSLOVNI RAZLOGI)
- UTEMELJEN RAZLOG NE POMENI NUJNO TUDI KRIVDNI RAZLOG (NPR. BOLEZEN)
- V SKLADU Z 294. ČLENOM ZGD-1 SE ODPRAVNINA LAHKO IZPLAČA LE V PRIMERU PREDČASNE PREKINITVE POGODBE ZARADI ODPOKLICA IZ DRUGIH EKONOMSKO-POSLOVNIH RAZLOGOV
- V PRAKSI PREVLAĐUJE T.I. SPORAZUMEN ODSTOP, KI OMOGOČA TUDI DOGOVOR O ODPRAVNINI

SKLEP NADZORNEGA SVETA

- ODPOKLIC NI V PROSTI PRESOJI NADZORNEGA SVETA, TEMVEČ MORA NADZORNI SVET OPREDELITI UTEMELJENE RAZLOGE ZA ODPOKLIC V SKLEPU O ODPOKLICU
- V ZADEVI VIII Ips 103/2004 IN III Ips 195/2008 JE VS ZAVZELO STALIŠČE, DA V KOLIKOR RAZLOGI ZA ODPOKLIC NISO NAVEDENI V SKLEPU NADZORNEGA SVETA, SE ŠTEJE, DA JE BILA UPRAVA ODPOKLICANA BREZ UTEMELJENIH RAZLOGOV

SODNA PRAKSA UTEMELJENOSTI ODPOKLICA

- V KOLIKOR SO RAZLOGI ZA ODPOKLIC NAVEDENI V SKLEPU O ODPOKLICU SE PO STALIŠČU VS DOMNEVA, DA JE BIL ČLAN UPRAVE ODPOKLICAN IZ UTEMELJENIH RAZLOGOV IN MORA DOKAZOVANJE NASPROTNEGA ČLAN UPRAVE SAM V SODNEM POSTOPKU ZATRJEVATI IN DOKAZATI, DA RAZLOG ZA ODPOKLIC NI UTEMELJEN
- RAZLOGI ZA ODPOKLIC MORAJO BITI NAVEDENI TAKO DOLOČNO, DA JIH JE MOGOČE PREIZKUSITI (T.I. STANDARD NAVEDENOSTI); NPR.: POMANJKLJIVOST IN NEKVALIFICIRANOST SANACIJSKIH UKREPOV, NERAZVIDNOST SANACIJE POSLOVNE STRATEGIJE, NEUSTREZNOST SPREMLJANJA INVESTICIJ, NEZMOŽNOST UČINKOVITEGA VODENJA POSLOV ZARADI NEUSKLAJENOSTI SKUPNEGA DELOVANJA MED ČLANI UPRAVE, NEUSPEŠNOST REZULTATOV POSLOVANJA...

SODNA PRAKSA-NADALJEVANJE

- DOKAZOVANJE NEOBСТОJA RAZLOGOV, NAVEDENIH V SKLEPU NADZORNEGA SVETA, JE STVAR DOKAZNEGA POSTOPKA V POSAMIČNI PRAVDI V ZVEZI Z ODPRAVNINO
- PRESOJA SODIŠČA SE OMEJI IZKLJUČNO NA RAZLOGE, KI SO BILI OBRAVNAVANI NA SEJI IN SO PODLAGA SPREJETEMU SKLEPU NADZORNEGA SVETA O ODPOKLICU IN SO V NJEM NAVEDENI
- ZATO DRUŽBA NE MORE NAKNADNO V SODNEM SPORU NAVAJATI MOREBITNIH DRUGIH RAZLOGOV ZA ODPOKLIC, KI V SAMEM SKLEPU NISO NAVEDENI